

Zespół Szkół Mechanicznych w Rzeszowie

***WYMAGANIA EDUKACYJNE
I KRYTERIA OCENIANIA***

WIEDZA O KULTURZE

Kształcenie w zakresie podstawowym

Typ szkoły: Technikum

Agata Pawlak

Cele edukacyjno – wychowawcze:

1. Przygotowanie do aktywnego i twórczego uczestnictwa w społecznym życiu kulturalnym.
2. Rozbudzanie oraz rozwijanie potrzeby obcowania z dziełami sztuki i korzystania z dóbr kultury.
3. Poznanie podstawowych pojęć, mechanizmów i prawidłowości stanowiących o rozwoju kultury w społeczności.
4. Przyswojenie elementarnej wiedzy i pogłębienie samodzielności w dalszym poszerzeniu tej wiedzy z zakresu różnych dziedzin sztuki oraz upowszechniania kultury.
5. Wykształcenie umiejętności krytycznej i refleksyjnej interpretacji oraz zjawisk artystycznych i kulturowych.
6. Oznaczenie kanonu najwybitniejszych dzieł oraz funkcji sztuki.
7. Rozwijanie wyobraźni i wrażliwości estetycznej ucznia oraz stymulowanie jego rozwoju emocjonalnego i intelektualnego - poprzez różnorodne formy aktywności twórczej.
8. Poznawanie dziedzictwa narodowego oraz jego miejsca w teatrze Europy i świata. Rozwijanie wrażliwości na jego ochronę oraz utrwalanie poczucia polskości poprzez świadomość tożsamości kulturowej.
9. Zainteresowanie kulturą regionu i lokalnymi wydarzeniami kulturalnymi.
10. Zaznajomienie z problemem odmienności różnych kręgów kulturowych oraz różnorodności form kultury materialnej i niematerialnej występującej w ramach jednego społeczeństwa (np. subkultury) – kształcenie zrozumienia odmienności kulturowej.

Przewidywane osiągnięcia ucznia

I. Zakres podstawowy (P)

- Uczeń rozumie treść znaczeniową pojęcia „kultura”, relacje kultury z naturą oraz wzajemne stosunki kultury i cywilizacji.
- Potrafi skomentować mapę polskiej kultury, jej wewnętrzne zróżnicowanie.
- Zna mniejszości narodowe obecne na mapie kulturalnej i potrafi scharakteryzować ich aktywność kulturalną; obserwuje zwłaszcza mniejszości na terenie najbliższego regionu.
- Umie wskazać na podstawowe cechy tradycyjnej kultury ludowej, zna folklor własnego regionu.
- Potrafi scharakteryzować wartości kultury swojej małej ojczyzny i wskazać na jej przejawy żywe, skierowane ku przyszłości, zajmujące ważne miejsce w programie cywilizacyjnego rozwoju regionu.
- Jest w stanie scharakteryzować wielkie style sztuki dawnej; powiązać ich stylistyczne znamiona z fundamentem formacji kulturowych, wskazać w ramach tych formacji na integralne powiązanie różnych dziedzin sztuki: architektury oraz sztuk plastycznych, teatralnych oraz muzycznych.
- Rozumie rolę osiągnięć cywilizacyjnych – w tym zwłaszcza środków komunikacji – w kształtowaniu się swoistych znamion kultury różnych czasów.
- Zna podstawowe elementy języka różnych dziedzin sztuki i potrafi skorzystać z tej wiedzy przy analizie dzieł artystycznych; umie rozpoznać i scharakteryzować gatunki artystycznej twórczości.
- Orientuje się w naturze związków – w tym także związków niebezpiecznych – kultury i sztuki z ideologią i polityką z jednej komercyjnym przemysłem z drugiej strony.
- Uświadamia sobie rolę mediów komunikacyjnych – zwłaszcza telewizji i Internetu - w kulturze dnia dzisiejszego i jutrzejszego.
- Umie wskazać na różne zakresy obowiązków i powinności władz państwowych i samorządowych wobec kultury i sztuki oraz zasięg i charakter prywatnego mecenatu nad sztuką.
- Zna zwłaszcza działania publiczne i prywatne w swoim regionie; potrafi skorzystać z informacji, by porównać poziom aktywności kulturalnej własnego regionu na tle regionu; orientuje się w strategicznych zamierzeniach ujętych w lokalnych (regionalnych) planach rozwoju kultury.
- Zna i potrafi scharakteryzować działalność i rolę wybitnych ludzi kultury i sztuki – dawnej i współczesnej- w skali regionu oraz kraju.

II. Zakres ponadpodstawowy (PP)

- Uczeń umie skomentować kulturalną mapę świata, ukazać zasięg i charakter największych kultur globu.
- Potrafi odnaleźć i scharakteryzować różnice stylistyczne i symboliczne w wybranych przykładach twórczości wziętych z różnych kultur świata.
- Umie znaleźć i skomentować przykłady czerpania inspiracji z kultur oddalonych u twórców europejskich lub polskich.
- Zna i potrafi omówić działanie międzynarodowych instytucji na rzecz rozwoju kultury, wie o liście zabytków światowego dziedzictwa UNESCO i zna wykaz zaliczonych do tego dziedzictwa zabytków polskich.

III. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia:

Formy pracy ucznia podlegające ocenie	Sposoby kontroli wiadomości
odpowiedź ustna	- nauczyciel zadaje pytania dotyczące tematów i zagadnień poruszanych na trzech ostatnich lekcjach;
prace pisemne	- kartkówka – obejmująca materiał z trzech ostatnich lekcji; - sprawdzian wiadomości – obejmujący materiał z całego rozdziału; każdy sprawdzian złożony jest w następujący sposób: 70% zadań z poziomu podstawowego, 30% z poziomu ponadpodstawowego;
praca na lekcji	- praca indywidualna; nauczyciel ocenia samodzielną pracę ucznia i stopień wykonywania przez niego określonych zadań; ocenie podlega zaangażowanie oraz aktywność danego ucznia w tok zajęć; - obserwacja pracy ucznia w grupie – ocenie podlega umiejętność opracowania w zespole oraz zaprezentowania na forum klasy odpowiedniego

	<p>zagadnienia;</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo w dyskusjach; ocenie podlega zaangażowanie ucznia w problemy stawiane przez nauczyciela, umiejętność stawiania tez oraz ich uzasadnienia; - przygotowanie fragmentów lekcji – nauczyciel ocenia materiały przygotowane samodzielnie przez ucznia pod kątem włożonej przez niego pracy, jakości i poprawności zaprezentowanych informacji;
praca domowa	<ul style="list-style-type: none"> - np. wyszukiwanie odpowiednich informacji, wyjaśnienie pojęć, opis dzieła sztuki, - ocenie podlega zgodność zadań przygotowanych przez ucznia z poleceniem nauczyciela, ilość informacji oraz źródeł, z jakich skorzystał, jak również stopień trudności, czy złożoności danego problemu; - prezentacje multimedialne – nauczyciel ocenia stopień rozwinięcia, omówienia danego tematu, różnorodność treści oraz formy pracy, poziom trudności jakiej wymagało zadanie.

IV. Ogólne kryteria oceniania ucznia

1. Ocena celująca (uczeń musi spełniać kryteria na ocenę bardzo dobrą)

- a) Wiedza: uczeń odznacza się specjalnymi zdolnościami humanistycznymi, posiada bogaty zasób wiedzy określony programem nauczania oraz wiedzę wykraczającą poza program, uczestniczy w konkursach przedmiotowych.
- b) Umiejętności: posiada umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy w nowych sytuacjach poznawczych, potrafi dokonać syntezy oraz analizy materiału rzeczowego, wykazuje się aktywnością na lekcji, wykonuje dodatkowe zadania wykraczające poza program, biegle posługuje się pojęciami z zakresu wiedzy o kulturze, bierze aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych.

2. Ocena bardzo dobra

- a) Wiedza: posiada zasób wiedzy określonej programem oraz wiedzę w wyniku rozwijania dodatkowych zainteresowań przedmiotem przez czynne uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych oraz konkursach, twórczo wykorzystuje wiedzę do opisu zjawisk zachodzących w kulturze.
- b) Umiejętności: posiada umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy w nowych sytuacjach poznawczych i problemowych, prawidłowo posługuje się pojęciami z zakresu wiedzy o kulturze, biegle stosuje wiedzę zdobytą w trakcie uczenia się różnych przedmiotów szkolnych (bogaty zasób słownictwa, używanie cytatów, pojęć itp.) samodzielnie zdobywa informacje na temat kultury z różnych źródeł, argumentuje swoje poglądy, wysnuwa własne wnioski.

3. Ocena dobra

- a) Wiedza: posiada zasób wiedzy wymaganej programem, potrafi zastosować swą wiedzę w typowych sytuacjach.
- b) Umiejętności: wykorzystuje różne rodzaje źródeł do poznania kultury Polski i świata, świadomie uczestniczy w kulturze poprzez odwiedzanie wystaw, muzeów, kina itp. , bierze aktywny udział w lekcji, potrafi zaprezentować własne zdanie.

4. Ocena dostateczna

- a) Wiedza: Posiada podstawową wiedzę dotyczącą kultury Polski i świata, zna najważniejszych twórców kultury i ich dzieła.
- b) Umiejętności: posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu wiedza o kulturze, wie jak zachować się w ośrodkach kultury, podejmuje działania w grupie, wyszukuje wiadomości na temat kultury w różnych źródłach informacji, nazywa problemy, wykazuje gotowość do rozwijania swych kwalifikacje.

5. Ocena dopuszczająca

- a) Wiedza: uczeń nie opanował w sposób dostateczny materiału przewidzianego programem i jego wiedza posiada liczne braki, zna nieliczne wytwory kulturowe ludzkości.
- b) Umiejętności: wykazuje chęci do dalszej nauki i przy pomocy nauczyciela jest w stanie zrealizować polecenia wymagające posiadanej wiedzy i umiejętności przewidzianych w programie, przestrzega zasad pracy w grupach, rozpoznaje na ilustracjach najważniejsze dzieła sztuki.

6. Ocena niedostateczna

- a) Wiedza: nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej.
- b) Umiejętności: uczeń nie opanował najważniejszych umiejętności, nie rozumie podstawowych pojęć. Nie wykazuje chęci do nauki i nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie wypowiedzieć się na temat podstawowych zagadnień programowych.

7. Dostosowanie norm i metod pracy do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

1. Uczniowie posiadający pisemną opinię poradni psychologiczno–pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię PPP o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmocnienia poczucie własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i docenianie małych sukcesów.

Obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej.

V. Kryteria oceniania prac pisemnych:

Procent uzyskanych punktów	Ocena
0% - 29%	niedostateczny
30% - 44%	dopuszczający
45% - 64%	dostateczny
65% - 79%	dobry
80% - 94%	bardzo dobry
95% - 100%	celujący

VI. Zasady ogólne:

- a. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego.
- b. Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy oceny częściowej z odpowiedzi, kartkówki, czy sprawdzianu. Termin poprawy ustala nauczyciel wraz z uczniem, nie później niż dwa tygodnie od momentu otrzymania pracy ocenionej przez nauczyciela. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia w wyznaczonym terminie traci on możliwość poprawy oceny.
- c. Na każdej lekcji nauczyciel może ocenić aktywność ucznia oraz jego zaangażowanie w pracę na zajęciach.

- d. Nauczyciel ma prawo wystawić uczniowi dodatkową ocenę w półroczu za ogólny stosunek do przedmiotu oraz nauczyciela, jego aktywność, podejmowane działania oraz zaangażowanie.
- e. Warunkiem otrzymania oceny celującej na koniec roku szkolnego jest spełnienie wymagań na ocenę bardzo dobrą oraz otrzymanie przynajmniej jednej oceny cząstkowej celującej w każdym półroczu.
- f. Uczeń ma prawo jeden raz w półroczu zgłosić nieprzygotowanie do lekcji.
- g. Nauczyciel wystawia ocenę semestralną oraz roczną kierując się średnią ważoną. Uczniowie zostają zapoznani z wagą poszczególnych ocen na początku roku szkolnego.

Waga ocen:

Odpowiedź ustna – 3

Sprawdzian – 4

Kartkówka – 3

Prezentacja multimedialna – 3

Aktywność – 4

Udział w konkursach humanistycznych – 4

Udział w wydarzeniach kulturalnych – 4

Zadanie domowe – 2

Referat – 2

Opis tekstu kultury - 2

VII. Warunki i tryb uzyskania oceny wyższej niż przewidziana roczna ocena klasyfikacyjna

Z wnioskiem o podwyższenie oceny mogą wystąpić uczniowie lub rodzice (prawni opiekunowie) ucznia w formie pisemnej w terminie do 5 dni po wystawieniu przez nauczyciela przewidywanej oceny.

Uczeń może podwyższyć sobie ocenę roczną z przedmiotu najwyżej o jeden stopień od tej, jaką uzyskał w normalnym trybie jej wystawiania jeśli:

- 1) w terminie ustalonym przez nauczyciela (nie później niż na dwa tygodnie przed klasyfikacją):

- a) poprawi sprawdzian, z którego uzyskał ocenę znacznie zaniżającą jego średnią ocen
- b) w przypadku braku oceny ze sprawdzianu w semestrze napisze sprawdzian z materiału wyznaczonego przez nauczyciela
- c) jeżeli uzyskał na semestr ocenę niedostateczną lub znacznie zaniżającą ocenę roczną – poprawi ją w formie i z zakresu materiału wyznaczonego przez nauczyciela.

2) w trakcie okresu:

- a) wykona dodatkowe prace (referaty, prezentacje multimedialne) w terminie oraz zakresie materiału wyznaczonym przez nauczyciela
- b) będzie czynnie uczestniczył w konkursach oraz osiągał w nich znaczące wyniki
- c) nie wykorzysta nie przygotowania do lekcji, będzie brał czynny udział w zajęciach i wykazywał się szczególną aktywnością
- d) aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły oraz swojego otoczenia.

Działania ucznia ujęte w podpunkcie 2 muszą być na tyle efektywne, by uzyskanie dodatkowej oceny lub dodatkowych ocen umożliwiło mu podniesienie średniej ocen.

VIII. Kryteria ocen rocznych i śródrocznych

1. Nauczyciel zobowiązany jest miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej do:

- a) pisemnego poinformowania wychowawców klas o przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych (wpisanie propozycji ocen do e- dziennika),
- b) ustnego poinformowania uczniów o przewidywanych dla nich rocznych ocenach klasyfikacyjnych oraz o warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.

2. Przy wystawianiu oceny rocznej nauczyciel sugeruje się średnią ważoną:

poniżej 1,61- ocena niedostateczna

1,62 – 2,49 – ocena dopuszczająca

2,50 – 3,49 – ocena dostateczna

3,50 – 4,49 – ocena dobra

4,50 – 5,19 – ocena bardzo dobra

5,20 – 6,00 – ocena celujący

Średnia ważona wskazuje na ocenę sugerowaną, ale nie ostateczną. Nauczyciel może w uzasadnionych przypadkach podwyższyć (jeśli sprawdziany pisemne zostały poprawione na ocenę wyższą) lub obniżyć ocenę (jeśli uczeń nie pisał sprawdzianów lub nie podejmuje próby poprawy ocen niedostatecznych) sugerowaną przez średnią ważoną. Ostateczna decyzja należy do nauczyciela.

3. Przy wystawianiu oceny rocznej nauczyciel bierze pod uwagę oceny z I i II okresu.

4. Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze także pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności, rozwój ucznia, wkład pracy w stosunku do zdolności.

Przedmiotowy system oceniania z przedmiotu: wiedza o kulturze jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania, który szczegółowo omawia zasady oceniania i promowania uczniów.